

به سيستمى دؤس فلاش مىمۆرى فۆرمات بكة

فلاش مىمۆرى بۆته گرنگترين نامرازى زانىارى گواستنه وه و خهزن كوردنى داتاكان، كهم كهم ههميه بۇ نهركى رۇزانهى فلاش مىمۆرى نهيتت، تهنانهت نه گهر شو كهسه ههچ شارهزاي بوارى كۆمپيوتهريش نهيتت.. چونكه دهكرى له فلاش مىمۆرىدا گۆرانى، ويته، فيلم، دهق و نووسين... تاد خهزن بكمى. بهلام جار ههميه فلاش مىمۆرىبهكه توشى گرتتىك بووه بهههچ جۆرىك زانىارىبهكانى سهرى ناسر درتههوه.. جا گرتتهكه بههؤى فايروسيكهوه ييت يان هؤكارىكى ديكه.. لهكاتى وادا پيوسته به سيستمى «DOS»ى كۆمپيوتهرهكهت فلاشهكه فۆرمات بكمى، نهويش زؤر به ناسانى.. سهرهتا له بهشى start

بچؤ سهر بهشى programs و دواتر كليك لهسهر accessories بكه و دواتر لهسهر ئايكۆنى Command prompt كليك بكه.

پاش بونهوهى پرىگرامهكه ناوى درايشى فلاشهكهت بنووسه بۇ نمونه نه گهر ناوى فلاشهكهت H بوو بنووسه H: و دواى نهوه نهتتهر بكه و دواتر بنووسه -Fo mat H/q ئيدى فلاشهكهت فۆرمات دهبيتتهوه.

فۆجى و كامپىراى دژه ئاو و دژه زهرپه

كۆمپانىياى فۆجى كه پيشتريش له سوارى بهرههههيننانى كامپراى رۆلى خۆى ههبووه، لهم دوايبهتهدا جۆرىك له كامپراى دييجيتالى بهرههه هينا كه به Fine Pix XP30 ناسراوه. كامپراكه ههم بچووكه و ههم كيشهكهى كهسه. دهتوانيت بهتواناييهكى زۆرهوه فيلم به كواليتى HD بگرتتهوه. به خيراى 30 فريم له يك چركهه. ئهويهپى خيراى شاتىرى نهه كامپرايه بۇ ويته گرتن 1 له 2000 چركهه. لانى كهسى خيرايهكهى 4 چركهيه. فلاش داخلى ههميه. تواناي ناسينى روخسار و بزى ههميه. ناستى نيشاندانى شاشهكهى زۆر بهرهه 230ميكاپيكسله، زۆرىهى كارت مىمۆرىبهكان دهخويتههوه. جگه لهوهش مىمۆرى ناو كامپراكه 10 ميكابايته. شو كامپرايه دژى زهرپه، دژى ئاو، دژى تۆز و خۆل و دژه ساردىيه. عهدهسهى كامپراكه دهتوانى تا زومى 5 بهرامبهه گهوره بكانتهوه.

كامپراى دييجيتالى بهرههه چ داهاتوويهك ههنگاو دهنيت

شاشهكه جگه له نيشاندان خۆى له گشت لايهنيكهوه ويته دهگرتت. كامپراى SLR شو كامپرايهكه له سهج بهش پيكاهاوه و ههركام لهبهشكان دهگۆردرئسن. ههرپويه له كاتى پيوستدا ويته گر بهپيى پيوست كامپراكهى خۆى ههلهدبژيى. شو نمونهانى كه باسان كردن، ههچيان بهرههه نههاتوون و تهنيا بيروكهن، بهلام ههچ دوور نيه له داهاتويهكى زۆر نزيكدا نهوانه داهاتووى كامپراى دييجيتالى ديارى بكن.

كۆمپانىياكانى بهرههههيننانى كامپراى دييجيتالى، له پيشانگاي سالانه له فهرنسا چهند نمونهيهكى لهو كامپرايهانه خستهروو كه پرپار وايه له داهاتوودا بهرههه يين. بهكيك لهو كامپرايهانه شو كامپرايهكه كه لهبرى عهدهسهيهكه له چهندين عهدهسه پيكاهاوه. تاكو له گشت لايهكهوه ويته بگرتت و بهتپكهلكردنى ويتهكان ويتهيهكى زۆر دهگهن دروست بكات. كامپراى دووه، كامپرايهكه كه شاشهكهى 6 ئينچيه، له راستيدا كامپراكه ههم چوارچوويهكى ويتهى دييجيتالييه و ههم كامپرايهكى دييجيتالى.

كامپراى فيلم و ويته گرتن وهك نامرازىكى گرنگ لهميژ ساله لهپىزى نامپره ههره پيوستيهكانى ژيان سهير دهكرتت، كامپرا بۇ تۆماركردنى دوكويمينت، بۇ به نهمرى هيشتههوى يادگارويهكان، بۇ دروخستى راستيههكان... تاد. كامپراش وهك زۆر نامپرى ديكه له نهالۆگهوه بهرهه دييجيتالى رۇيشت، ئيستتا كامپراى نهالۆگ زياتر له نهرشيفدا ماون.. نهگينا وهك بهكارهينان ههچ رۆلىكى نهماوه.. كۆمپانىياى نيكون كه يهكيكه له

لاپتۆپى VAIO Z لە رىزى باشتىن لاپتۆپەكان

كۆمپيوتەرى جۆرى لاپتۆپ، راستە ئەو كارايى و توانايىەى كۆمپيوتەرى دىسكتۆپى نىيە، چونكە بەھۆى ئەو پەرچەكانى لاپتۆپ زۆر ناسكن و بۆ ھەمىشەيىن، بەلام ئەگەر چاوينك بە تايەتمەندىيەكانى لاپتۆپى جۆرى VAIO Z كۆمپانياي سۆنىدا بخشىنن، ئەوكات دەيىنن ئەو لاپتۆپە زۆر جياوازە.

كىشى لاپتۆپەكە تەنيا 1.2 گرامە.
(كيلۆيەك و دوو سەد گرام). بارستايى
لاپتۆپەكە تەنيا 16 ملەمە. شاشەكەى 13
ئىنچە، خىرايىيەكەى 2.7 GHz جۆرى
Corei7. رامەكەى 8 گىگابايتە.
كارتى گىگابايتەكەى جۆرى Intel
HD 3000. جگە لەوھى Blu
ray و پاترىيەكى زىادى لەگەندايە.
كە دەتوانىت ھەتا 14 كاتمىر كارى
پىكرىت.

ماوسىكى وايەرلەيسى سەرنجراكىش

ماوس ئامىزىكى گىرنگە بۆ پىوئەندى دانى نىوان مەرۆف و كۆمپوتەر. ماوس بۆ پىوئەندىدانى لەگەل كۆمپوتەر لە وايەر كەلك وەردەگرى، لەم دوايانەدا ماوسى وايەرلەيس جىگەى بە ماوسى وايەر لەق كىردۆتەو، واتە مشكە بى كلكەكان جىگەى مشكە كلكدارەكان دەگرەو! لەم دوايانەدا ماوسى وايەرلەيسى جۆرى ECO500 لەلايەن كۆمپانياي گىگابايت ھاتە بەرھەم كە ھەتا مەوداى 10 مەتر دەتوانىت لە كۆمپوتەرەكە دوور پىت. ئەو ماوسە ھەتا 12 كاتمىر كارى بەردەوام وزى پاترىيەكەى دانابەزىت.

ناساندنى سايىتىكى

گەلەك سايىت ھەن كە ئەركيان دابەزاندى پىرۆگرامەكانە، يەكەك لەو سايىتانە سايىتى flamingo world، سايىتەكە زياتر لە سەد پەيچە و لە ھەر پەيچىكىشدا چەندىن پىرۆگرام ھەن، جا ھەر پىرۆگرامىكە كە ئىو مەبەستتەنە. پەيچەكان سىن بەشن، لە بەشى يەكەمدا ناوى پىرۆگرامەكە و چۆنىيەتى كاركردنى پىرۆگرامەكەيە، بەشى دووم دابەزاندى پىرۆگرامەكە بەبى بەرامبەرە، بەلام بۆ ماوئەكى دياركراو كار دەكات، لە بەشى سىيەمدا كۆپى ئەسلى پىرۆگرامەكە دەتوانى دابەزىتى، بەلام بە خۆرايى نىيە. ئىو دەتوانن لە رىگەى فىزىكارتەو، يان كۆدى بانكەو، ھەر كارتىكە بۆ ئەم مەبەستە داندارا بەرنامەكە بىرن. نووتىن پىرۆگرامەكان كە بەرھەم دىن لەم سايىتەدا وەگىر دەكەون.

ئاسكەكانى كوردستان بە خىرايى كىسەل دەرۆن

ئىنتەرنېت لەم سەردەمەى تەكنۆلۇژىيەى زانىارىدا، وەك گىرنگىرىن و سەرهكىتىن نامىزى گواستەنەوى داتاكان و سەرچاوى گىرنگى ھەوال و زانىارىيەكان دىتە ژمار. ئەگەر دۆپىنى ئەو پەندە باو بوو، دەكرى بەبى نان بژىن، بەلام بەبى رۇژنامە نا. بەلام ئەمىرۆ دەكرى دەستەواژەكە بەم جۆرەى لىبىكرىت، دەكرى بەبى رۇژنامەو راگەياندىش بژىن، بەلام بەبى ئىنتەرنېت نا. لە ھەرىمى كوردستاندا بەرەبەرى سالى ۲۰۰۰ بوو كە ئىنتەرنېت جىگەى خۇى لە راگەياندىندا دەكرەو ە دامودەزگاكان سوودىان لە ئىنتەرنېت وەرگرت. پاشان تاكى ھەرىمىش تۈانى سوود لە ئىنتەرنېت وەرگىرت. ھاتنى ئىنتەرنېت بۇ كوردستان تا ئىستا چەندىن قۇناغى برىو. لە ھىلى تەلەفۇنى مالانەو بەگرە تا دەگاتە سىستەمى وایمەكس و وای فای و وایەرلەيس، بەلام ھىچ كام لەو سىستەمانە وەلامدەرەوى پىوئىستى ھاوولائىيان و ئەم خەلكە نىن و ئەو خا و سىستەمى لە ھىلى ئىنتەرنېتى ھەرىمدا ھەبە، لەگەل سىستەمى و لاتانى جىھاندا بەراورد ناكىرت. عىراق لەرىزەندى و لاتانى جىھان بۇ خىرايى ئىنتەرنېت لە كۇتايىەكانى داىە، واتە لە پەلى ۱۴۰ بۇ سەرەو.

كۇرياي باشوور چەندىن سالە لەرىزى يەكەمى ئىنتەرنېتى خىرايى جىھاندا بە ئاستى ۳۲ مىگابايت لە چركەيەكدا، لەدواى ئەوئىش و لاتى ژاپۇن دىت بە پەلى ۳۰ مىگابايت لە چركەيەكدا.. لە ھەرىمى كوردستاندا ھەر كام لە سىستەمەكانى خزمەتگوزارى ئىنتەرنېت كە باوترىنيان سىستەمى و وایەرلەيسى رىبەركويك

تارىن نىتن ھەرچەندە چەندىن كۇمپانىيەى دىكەش ھەن وەكو "فىگۇ" و "ناوند" و "تارىافۇن" تاد، بەلام ئەوى كە زۆرەى خەلك بەكارى دىنېت ھەر ئەو خزمەتگوزارى ئەو دوو كۇمپانىيەى كە لەسەرەو نامازەمان پىدان، ھەلبەتە لە سنوورى ھەولېر ھەمىشە خىرايى ھىلى ئىنتەرنېت ھى ئەو دوو كۇمپانىيەى لە ھەلبەزىن و دا بەزىن داىە، لە نىوان ۷ كىلو بايت ھەتا ۱۴۴ سەرتر و خوارتر داىە. بەلام لەو ھالەش را خەرجى مانگانەى ئىنتەرنېت بە بەراورد بە ئاستى بژىوى ھاوولائىيانى كۇرياي باشوور و ژاپۇن زۇر لە سەرىيە، چونكە لە كۇرياي باشوور بۇ خىراترىن خەرجى مانگانەى ئىنتەرنېت ۵۰ دۆلارە و لە ژاپۇن بۇ سىستەمى وایەرى ئىنتەرنېت كە خىرايىەكەى ۱۰۰ مىگابايتە ۶۷ دۆلارە، لەكاتىكدا داھاتى مانگانەى تاكىك لەو دوو و لاتەى نامازەمان پىدان لە سەرووى ۳ ھەزار دۆلارە و لە كوردستانىش ناگاتە پىنج سەد دۆلار. پىرسىار لىرەدا ئەوئەبەى بۇچى ھىچ كام لە كۇمپانىكانى خزمەتگوزارى ئىنتەرنېت نامادە نىن سەبارەت بە وەزى ئىنتەرنېت لە كوردستان روونكرەنەو بەدەن و ھۇكارى سىستى و خاى ھىلەكەيان باس بكن، كى لەم وەزە بەرپىسە؟ بۇچى عىراق لە رىزەندى دوا و لاتەكانى ھىلى ئىنتەرنېت لە جىھاندا دىت، ھەرچەندە لە رىكلامەكانىندا گوئىستى دەستەواژەى زۇر سەرنج راكىش دەبىت كە لەگەل جىھانى واقىعەتدا، جىاوازيان ناسمان و رىسمانە. وەك "خىراتر لەوئەى بىرى لىدەكەيەو. خىراتر لە ھەموو ناچەكە...تاد. بەلام كە بە كىردەو دەبىن دەزانىن كە ئاسكەكانى كوردستان خىرايىان بەقەد خىرايى كىسەلكە!

ھەر جازە و ۋەلامى پىرسىيارى

خوئىنەرىك پىرسىيارى ئەۋە دەكات، ويندۆزەكەم ھەست پىدەكەم كار كىردى پىشۋى نىيە و خىزىيەكەى دابەزىۋە، گەرچى فۇرماتىشەم كىردۋە، بەلام كىشەكەى ھەر ۋەك خۆى ماۋەتەۋە، ئايا ھۆكارەى بۇچى دەگەرپىتەۋە، بۇ زۇربونى پىرۇگرامەكان دەگەرپىتەۋە كە لەسەر كۆمپىوتەرەكەن يان ھۆكارى بوونى قايرۇسە؟

خوئىنەرى بەرپىز، رەنگە بوونى قايرۇس و قەرەبالغى پىرۇگرامەكان ئەگەرپىك بۇ كەمكىردەۋەى خىزىيە كۆمپىوتەر، بەلام ھەموۋىشەك ھەر ئەۋانە نىن. جار ھەيە ھىچ كام لەو دوو ھۆكارە نىن، كەچى كۆمپىوتەر ھەر خىزا نىيە، ئەۋ كات دەپى بزەن كە ھۆكارەكەى بۇ ئەۋە دەگەرپىتەۋە كە كۆمپىوتەرەكە Disk defragmenter نەكارە، دىسك دىفراگمىنت لە ھەموو ويندۆزەكان داھەيە و ئەركى رىكخستەۋەى فابىلەكانە. ئىۋە بە ناسانى دەتوانن ھەر ھەفتەى جارپك كۆمپىوتەرەكەتان دىفراگمىنت بىكەنەۋە. لەسەرەتادا بچوونە بەشى Start دواتر و programs دواتر Accessories باشان لە بەشى System tools دا بەشى Disk defragmenter بدۆزەۋە. دواتر ھەموو پارتىشەكان دەستىشەكان بىكە، بەلام ئەگەر لەكاتى ئەنجامدانى كىردارى دىفراگمىنت دەنگى ھاردەكەت ھات ئەۋە دەپى ھاردەكەت بگۇرى.

كۆشكى فەيسبوك دەكەۋىتە لەرزىن

لەم ھەفتەدە تۆرپكى كۆمەلايەتى ھاۋچەشنى فەيسبوك لەلايەن كۆمپانىيى گۇگل كرايەۋە. تۆرە كۆمەلايەتتەيەكەى گۇگل بەناۋى Hangouts. ئەۋ تۆرە كۆمەلايەتتەيە ئەۋ خزمەتگوزارىيەى تىدایە كە لەگەل ھاۋرپىيانست گىفتوگۇيەكى فېدېۋى بە كۆمەل پىكىنن. ئەۋ تۆرە كۆمەلايەتتەيە ۋەك تۆرەى Skype، o Voo كار دەكات، لە ھەموۋىشى گىنگىتر خزمەتگوزارىيەكە بى بەرامبەرە. بەھۋى Hangouts دەتوانن بەناسانى كۆنفرانس و سىنار پىكىنن. پىدەچىت ئەۋ خزمەتگوزارىيە بىتە رەبەرپكى بەھىز لەگەل تۆرپ كۆمەلايەتى فەيسبوكدا. تۆرپ كۆمەلايەتى گۇگل بە ھىلىكى ئىنتەرنىتى زۇر خاۋىش كار دەكات.

شەر و بەربەرەكانى لە يارى شەترەنج دا

يارىيە ئەكشەنەكان دەژمىردىت. گەيمەر واتە يارىكەر خۆى ۋەك فەرماندەى سوپايەك دەبىنەى كە لەبەرامبەر ۋلايتىكى دىكەدا ۋەستاۋە. سەربازەكان راستەقىنەن و شىۋازى جولەيان ۋەك سەربازىكى راستى دەچىت ئەۋ كاتانەى كە دوژمنەكەيان لەناۋ دەبەن بە شەر و توندتېزى لەناۋى دەبەن. ئەسپ و فېلەكان جولەيان لە ئەسپ و فېلىكى راستەقىنە دەچىت. ھەرچەندە دەكرىت لەو يارىيەدا دوگمەى ئەنمەيشەكە ئەكتىف نەكەى، ۋەك شەترەنجىكى ئاسايى بىكەى..

يارى شەترەنج كە ھەم لە رىزى يارى دەژمىردىت و ھەم لە رىزى ۋەرزىدا، لە رىزى پىشەۋەى يارىيە فېكرىيەكان ئەژمار دەكرىت.. لە كۆمپىوتەردا دەيان يارى شەترەنج ھەن كە ھەركاميان تۋانا و دىزىنى تايبەت بەخۆيان ھەيە.. يارى Battle vs Chess ۱.0 لە گىشت يارىيە شەترەنجىيەكانى دىكە جىاۋزترە، چۈنكە لەو يارىيەدا بەربەرەكانى ئىۋان دوو سوپايە و دوو ھىز پىكەۋە شەر دەكەن.. ئەۋ يارىيە لە سالى 2011دا بەرھەم ھاتوۋە و لە رىزى

